

Στην ολιγοήμερη παραμονή μου στη Ρουμανία, μπορώ να ισχυριστώ ότι είδα ελάχιστους ζητιάνους και ακόμα λιγότερους άστεγους. Δεν προβάλλομαι ως ειδικευμένος “Ρουμανολόγος”, ούτε ισχυρίζομαι ότι περπάτησα τη χώρα οριζοντίως και καθέτως και μπορώ να εκφράσω μια στηριγμένη σε ακράδαντα επιχειρήματα άποψη. Γράφω μόνον ότι στο βαθμό που περιηγήθηκα δυο πόλεις και 600 χιλιόμετρα υπαίθρου έχω την πρώτη εντύπωση ότι το φαινόμενο των αστέγων και των ανθρώπων που αναγκάζονται να ζήσουν από την επαιτεία, υπάρχει σε μικρότερη κλίμακα απ’ ότι στην πατρίδα μου. Έτσι νομίζω, μπορεί όμως και να λανθάνω...

Η πιο συγκινητική στιγμή, από αυτές που αντιμετωπίζεις κατάματα και συνήθως σπαρακτικά την ανθρώπινη ανάγκη ήταν το βράδυ στο Brasov, στον πιο εμπορικό πεζόδρομο της παλιάς πόλης,

στην οδό

Republici

. Εκεί που η πόλη χώνεται βαθιά μέσα στις κλιτείες του βουνού και από πίσω εκτείνεται σχεδόν κάθετη, η καταπράσινη πλαγιά

. Τα καταστήματα είχαν κλείσει, ένα ισχυρός άνεμος παρέσερνε

υλικά συσκευασίας που δεν είχαν τοποθετηθεί στους κάδους απορριμάτων και ελάχιστοι διαβάτες περπατούσαν.

Μπροστά στο κατάστημα που διέθετε τα προϊόντα της φίρμας Stefanel, κάτι σαν επιστημονική φαντασία πριν από λίγα χρόνια για τη Ρουμανία, μια ηλικιωμένη γυναίκα καθόταν στο πρεβάζι της βιτρίνας και με φόντο τα λαμπερές προθήκες κρατούσε στα χέρια της τα δικά της εκθέματα. Μικρά μπουκετάκια, από χρυσάνθεμα και άνθη του δάσους, δεμένα με δενδρολίβανο, με πολύ χάρη και φροντίδα. Τα κρατούσε με τα λεπτά ακροδάκτυλά της, με μια έκφραση ευγενικής αξιοπρέπειας. Για να βοηθήσει τους όποιους τουρίστες ήθελαν να ρωτήσουν αλλά δεν μπορούσαν να συνεννοηθούν, ή ακόμα και για να προσελκύσει τους ντόπιους είχε ένα χαρτονάκι με γραμμένο πάνω το ποσό.

Lei

1. Στην νόμιμη ελεύθερη αγορά, 1

lei

σημαίνει

0,22 του ευρώ (τώρα γιατί 1

lei

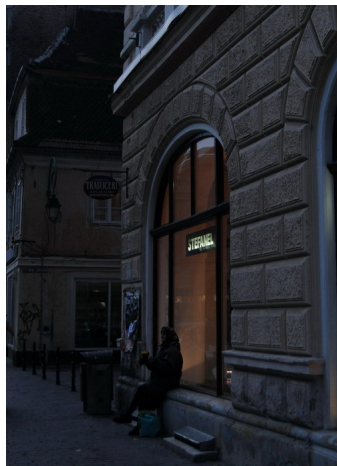
στο αεροδρόμιο του Βουκουρεστίου στοίχιζε 0,23 και στο

Ei

Venizelos

0,25 είναι άλλη κουβέντα). Δίπλα της, μια πλαστική σακούλα, προφανώς είχε το ρόλο της

"αποθήκης" της υπόλοιπηςπραμάτειας της.



Περίμενε λοιπόν καρτερικά, ακούνητη, ανέκφραστη, αμίλητη. Πλησίασα, μην γνωρίζοντας πια ακριβώς είναι η σωστή συμπεριφορά, αν έδινα δηλαδή κάτι περισσότερο, θεωρώντας ότι τα χρήματα ήταν λίγα, ή ακόμα αν άφηνα χρήματα χωρίς να παραλάβω κάτι. Θεώρησα ότι το πρώτο ήταν επίδειξη νεοπλουτισμού το δε δεύτερο ήταν προσβολή. Έδωσα αυτό που ζητούσε, και παρέλαβα 6 μπουκετάκια όμοια, απaráλλαχτα, μυρωδάτα, φρέσκα για ένα λεί, για 0,22 του ευρώ. Όταν έπιασα τα δάκτυλά της της, καθώς πρόσφερα το χαρτονόμισμα και παρέλαβα τα άνθη, διαπίστωσα ότι ήταν πιο ζεστά από τα δικά μου. Μου χαμογέλασε γεμάτη αξιοπρεπή καλοσύνη έσκυψα το κεφάλι μου προσπαθώντας να ανταποδώσω το χαμόγελο και η συναλλαγή έλαβε τέλος.

Θέλησα να τη φωτογραφήσω μα ένα αίσθημα ντροπής με εμπόδιζε. Απομακρύνθηκα και έκανα ένα μακρινό πλάνο που σίγουρα δεν κατάλαβε, άρα δεν ενοχλήθηκε και ακόμα πιο σίγουρα δεν αποτύπωσε ούτε αυτό που είδα, ούτε αυτό που ένοιωσα.

Από αυτά τα μπουκετάκια, αφού τα φωτογράφισα με φόντο μια παλιά στέγη από το δωμάτιο του ξενοδοχείου, το ένα, το έφερα πίσω στην Ελλάδα και τα υπόλοιπα, τα προσέφερα εκεί, σε δυο ανθρώπους με τους οποίους είχα μερικές κουβέντες, είχα μια συνεργασία.

Το επαναπατρισθέν μπουκετάκι προσπαθεί να διατηρηθεί φρέσκο και μου θυμίζει την ηλικιωμένη κυρία με την καλοσυνάτη αξιοπρέπεια και τα ζεστά χέρια μπροστά στην βιτρίνα της Stefanel στην οδό Republici, στο Brasov της Ρουμανίας, σε ένα κόσμο που αλλάζει, που προοδεύει αλλά ακόμα δεν μπορεί να αντιμετωπίσει τη φτώχεια.

Από μια άποψη βέβαια όταν η φτώχεια αντιμετωπίζει αυτόν τον κόσμο με τόση αξιοπρέπεια ίσως η ανθρώπινη κατάκτηση να είναι μεγαλύτερη. Ωστόσο μπορώ να καταλάβω ότι μια τέτοια θεώρηση έχει περισσότερο Χριστιανικό ήθος παρά Κομμουνιστική πρακτική. Μολοντούτο και οι δύο κοσμοθεωρίες έχουν αποτύχει να ξεγράψουν τη φτώχεια από τον πλανήτη. Ο μόν Κομμουνισμός τα τελευταία 140 χρόνια, αν δεχθούμε σαν πρώτη κίνηση την Παρισινή Κομμούνα, ο δε Χριστιανισμός, από τους πρώτους μάρτυρες της Ρώμης, μετρά 21 αιώνες, με πολύ περιορισμένα αποτελέσματα. Η ηλικιωμένη Ρουμάνα που ζούσε με τα ελάχιστα λεί από τα μπουκετάκια της, έδειχνε ένα δρόμο που δεν μπορούσε να διακρίνει ο εν δυνάμει εγγονός της που περίμενε, λίγα μέτρα πιο κάτω, στο φανάρι της Platei Revolutiei, εποχούμενος ενός Range Rover που μάλλον κάτι “ντηλάριζε” από το κινητό του.

Το φανάρι άναψε πράσινο, το σκούρο R.R. έφυγε μεγαλόπρεπα, η ηλικιωμένη παρέμεινε στο διακριτικά στο στασίδι της και ο κόσμος, αλλάζει συνέχεια χωρίς να βρίσκει στην ισορροπία του.

Brasov Ρουμανίας, Νοέμβριος 2012.

